

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Заставнівської гімназії

Мартинюк С.В.

28 серпня 2018 р.

М.П.

Освітня програма
Заставнівської гімназії
на 2018/2019 навчальний рік
(I рівень)

Схвалено

педагогічною радою

Заставнівської гімназії

наказ №1 від 26 серпня 2018р.

Погоджено

радою Заставнівської гімназії

протокол № 2 від 25 серпня 2018 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

I ступінь

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Загальні положення

- Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Освітня програма Заставнівської гімназії для першого класу розроблена на основі Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» для 1-х класів, Наказу МОН України №268 від 21.03.2018 "Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти", під редакцією О.А.Савченко, Листа МОН України №1/9-344 від 25.05.2018 "Про завершення експертизи освітніх програм", ,, Листа Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України №2.2-1250, 2.2-1255 від 21.05.2018 "Формувальне оцінювання учнів 1 класу".

Перший цикл початкової освіти допоможе учню звикнути до шкільного життя:

- Навчальні заняття і час на їхнє виконання будуть враховувати індивідуальні особливості
- Навчальний матеріал учителям можна буде інтегрувати в змісті споріднених предметів або вводити до складу предметів у вигляді модулів
- Домашніх завдань не передбачено
- Навчання буде організовано через діяльність ігровими методами як у класі, так і поза його межами
- Оцінки не будуть виставлятися, найважливішим завданням учителя буде підтримувати в кожному учневі впевненість і мотивацію до пізнання.

У перших класах створені вісім навчальних осередків:

- навчально-пізнавальної діяльності (з партами/столами)
- змінні тематичні осередки (дошки/фліп-чарти/стенди для діаграм з ключовими ідеями);
- гри (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор);
- художньо-творчої діяльності (полички для зберігання приладдя та стенд для змінної виставки дитячих робіт);
- куточок живої природи для проведення дослідів (пророщування зерна, спостереження та догляд за рослинами, акваріум);
- відпочинку (з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям);
- дитяча класна бібліотечка;
- осередок вчителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо).

Оцінювання учнів перших класів буде здійснюватися за чотирирівневою системою: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату з допомогою вчителя», «потребує значної уваги та допомоги». (Листи МОН України від 18.05.2018 № 2.2-1250, від 21.05.2018 № 2.2-1255 «Формувальне оцінювання учнів 1 класу»).

- Освітня програма для школи I ступеня для 2-4 класів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», Наказу МОН України №407 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти I ступеня"
- Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
- Типова освітня програма визначає:
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 1,2;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 8; пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.
- **Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.**
- Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів 700 год. навч/рік, 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти I ступеня.

- Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.
- Відповідно до державної мови навчання в гімназії складено навчальний план (Додаток №1,2). Він містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, а саме додаткового предмета «Християнська етика», індивідуальні та групові заняття.
- Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Англійська мова".
- Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".
- Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі".
- Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".
- Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".
- Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво", "Музичне мистецтво", «Хореографія».
- У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).
- При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин.
- Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури

та хореографії не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

- Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.
- Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі, гуртки, змагання реалізуються не лише окремі види спорту, але й хореографія.
- Для недопущення перевантаження учнів враховуються їх навчання в закладах освіти іншого типу (художній, музичний, спортивній школах). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура, образотворче мистецтво та ін.) у позашкільних закладах.
- Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".
- Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Перелік освітніх програм і та очікувані результати для 1-х класів

У 2018/2019 навчальному році забезпечено викладання навчальних предметів інваріантної складової у повному обсязі годин, що передбачені:

- Типовою освітньою програми закладів загальної середньої освіти І ступеня затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №407;

Мета і завдання *мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література)* реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» і «Я пізнаю світ».

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Англійська мова».

Математична галузь представлена навчальним предметом «Математика»

Мета і завдання *мистецької освітньої галузі* реалізуються через

навчальні предмети «Мистецтво» і «Трудове навчання»; *фізкультурної* — через навчальний предмет «Фізична культура» і «Хореографія».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти	Зміст навчання
Змістова лінія «Взаємодіємо усно»	
з увагою <i>сприймає</i> усні репліки співрозмовника, <i>доречно реагує</i> на них; <i>виконує</i> навчальні та ігрові дії відповідно до прослуханої інструкції; <i>слухає</i> й <i>розуміє</i> коротке монологічне висловлення; <i>відповідає</i> на <i>запитання</i> за змістом прослуханого (<i>хто? що? де? коли? як?</i>); <i>розповідає</i>, про що мовиться в тексті, який прослуховувався; <i>ділиться</i> своїми почуттями та емоціями від почутого; <i>розповідає</i>, що зацікавило в усному повідомленні; <i>відтворює</i> по ролях (з учнями або вчителем) діалог із прослуханих казок, розповідей; <i>вступає</i> в діалог на теми, які викликають зацікавлення; <i>самостійно формулює</i> репліки (запитання) до співрозмовника за змістом попередньо підготовленої короткої бесіди на добре знайому тему; <i>уважно слухає</i> співрозмовника й <i>адекватно відповідає</i> на його запитання; <i>користується</i> формулами мовленнєвого етикету в ситуаціях навчального та побутового спілкування (вітання, прощання, вибачення, подяка, звернення з проханням); <i>дотримується</i> правил спілкування з людьми різного віку; <i>використовує</i> відповідно до ситуації спілкування несловесні засоби (жести, міміка тощо); <i>регулює</i> дихання, силу голосу і темп мовлення у процесі спілкування; <i>повторює</i> слід за вчителем зразок зв'язного	Сприймання усної інформації. Аналіз та інтерпретація (розкриття змісту) почутого. Оцінювання усної інформації. Практичне оволодіння діалогічною формою мовлення, етикетними нормами культури спілкування. Створення усних

висловлення (обсягом 2-3 речення) зі збереженням його змісту та інтонаційних особливостей; <i>переказує</i> знайому казку, короткий прослуханий текст з опорою на подані малюнки, словосполучення, запитання, план; <i>самостійно</i> будує коротке зв'язне висловлення за поданим початком, малюнком (ілюстрацією, серією малюнків), на основі прослуханого тексту або випадку з життя	монологічних висловлень
--	--------------------------------

Змістова лінія «Читаємо»

<i>читає вголос</i> доступні тексти переважно цілими словами (окремі слова ускладненої структури – складами); <i>виявляє</i> у процесі читання <i>розуміння</i> значень більшості слів, <i>звертає увагу</i> на незнайомі слова, запитує у дорослих їх значення; <i>правильно інтонує</i> речення, у кінці яких стоять різні розділові знаки (після попередньої підготовки); <i>читає і називає</i> нескладні за змістом і формою фольклорні та літературні тексти (загадка, лічилка, казка, вірш, оповідання); <i>виділяє</i> в структурі тексту заголовки; <i>пояснює</i> зв'язок заголовка та ілюстрацій зі змістом твору (у прозорих випадках); <i>виявляє розуміння</i> фактичного змісту невеликих за обсягом і нескладних текстів: <i>пояснює</i>, яка подія відбулася, <i>називає</i> персонажів твору, <i>відповідає на запитання</i> за змістом прочитаного; <i>пояснює</i>, якими словами в тексті автор описує характер героя, його зовнішність, передає красу природи і т. ін.(з допомогою вчителя); <i>переказує</i> близько до змісту прочитаний твір чи окремі його епізоди з опорою на ілюстрації, запитання вчителя; <i>висловлює власне ставлення</i> до прочитаного:	Формування і розвиток навички читання. Сприймання і практичне розрізнення художніх текстів. Аналіз та інтерпретація змісту тексту. Формування рефлексивного досвіду за
---	--

хороший / поганий вчинок, хто сподобався / не сподобався в творі, які епізоди найбільше запам'яталися, вразили; <i>читає по ролях</i> діалоги з казок, оповідань, віршів (після попередньої підготовки); <i>має уявлення</i> про найважливіші джерела інформації: дитячі книжки, журнали, енциклопедії, телебачення, бібліотека, Інтернет; <i>розрізняє</i> вербальну і візуальну інформації в тексті; <i>знаходить</i> за завданням учителя потрібну візуальну інформацію в дитячій книжці, дитячому журналі, пояснює її зміст; <i>знаходить і називає</i> елементи дитячої книжки (прізвище автора, заголовки, ілюстрації), спираючись на них, <i>висловлює</i> здогад, про що може розповідатися в книжці (творі); <i>розрізняє</i> дитячі книжки казок, оповідань, віршів у виданнях з чітко вираженим поліграфічним оформленням (ілюстраціями, заголовком, графічним представленням тексту); <i>дотримується правил</i> збереження книжки та гігієни читання (під керівництвом дорослого); <i>пояснює</i> свої читацькі вподобання (яким темам надає перевагу); <i>відповідає</i> на запитання, про що (про кого) любить читати; <i>називає</i> своїх улюблених літературних героїв	змістом прочитаного. Ознайомлення з різними джерелами та видами інформації. Робота з дитячою книжкою. Орієнтовний зміст літературного матеріалу: <i>дитяча література в авторській, жанрово-тематичній різноманітності:</i> – твори усної народної творчості (казки, лічилки, загадки, скороговки, пісеньки та ін.), – доступні віку художні твори відомих письменників України та зарубіжжя на актуальні теми для дітей: літературні казки, оповідання, вірші,
---	--

	комікси; – науково-художні дитячі тексти; – дитяча періодика; <i>теми дитячого читання:</i> про Батьківщину, сім'ю, живу й неживу природу, дітей, шкільне життя, дружбу, пригоди, винаходи, фантастика та ін.
Змістова лінія «Взаємодіємо письмово»	
<i>називає і розбірливо пише</i> всі рукописні малі й великі літери українського алфавіту, дотримуючись графічних, технічних, гігієнічних вимог; <i>розрізняє</i> друковане і рукописне письмо; <i>стискує</i> слова і речення з друкованого і рукописного тексту; <i>пише</i> під диктування слова, речення з 3-4 слів; <i>добирає й записує</i> назву малюнка, заголовки до тексту (з допомогою вчителя); <i>складає й записує</i> речення за ілюстрацією, життєвою ситуацією (самостійно та з допомогою вчителя); <i>дотримується</i> культури оформлення письмових робіт; <i>перевіряє</i> написане; <i>виявляє і виправляє</i> недоліки письма (графічні, орфографічні, пунктуаційні) самостійно чи з допомогою вчителя	Формування і розвиток навички письма. Створення власних письмових висловлень. Перевірка письмових робіт
Змістова лінія «Досліджуємо медіа»	
<i>сприймає</i> зміст і форму простих медіапродуктів (малюнки, світлина, комікси, дитячі журнали, мультфільми тощо), бере участь в їх обговоренні; <i>бере участь</i> в обговоренні змісту і форми медіапродуктів; <i>розповідає</i> про свої враження від прослуханих / переглянутих медіапродуктів	Робота з медіапродукцією

Змістова лінія «Досліджуємо мовні явища»

<i>має уявлення про мовні звуки; розрізняє голосні і приголосні звуки за звучанням та способом вимовляння; правильно вимовляє тверді й м'які, дзвінкі й глухі приголосні звуки; відтворює ланцюжок звуків у почутому слові (без явищ асиміляції); пояснює зміну значення слова в результаті заміни одного зі звуків; має уявлення про букви, розрізняє звуки і букви;</i>	Дослідження мовних звуків, правильна їх вимова.
<i>позначає мовні звуки буквами на письмі; правильно записує слова, вимова й написання яких збігаються; правильно позначає на письмі м'якість приголосних звуків; відтворює алфавітні назви букв;</i>	Позначення звуків буквами.
<i>має уявлення про склад, вимовляє слова по складах; пояснює співвідношення між звуками і буквами у складі, слові; поділяє на склади слова під час переносу їх частин в інший рядок;</i>	Вправлення у поділі слів на склади.
<i>має уявлення про наголос, визначає на слух склад, який вимовляється з більшою силою голосу; розрізняє наголошений і ненаголошені склади в слові; правильно наголошує загальноживані слова; пояснює залежність значення слова від зміни наголосу в ньому (в окремих випадках) ;</i>	Дослідження ролі наголосу в словах.
<i>має уявлення про номінативну функцію слова; співвідносить слово і зображення відповідного предмета, дії, ознаки, числа; розрізняє близькі й протилежні за значенням слова; розпізнає слова, які мають кілька значень;</i>	Спостереження за лексичним значенням слів.

<i>доповнює тематичні групи слів; встановлює відповідність між родовою і видовими назвами;</i> <i>упізнає і розрізняє слова – назви предметів, ознак, дій, чисел, службові слова (з допомогою вчителя); ставить до слів питання хто? що? який? яка? яке? які? що робить? що роблять? скільки? (з допомогою вчителя);</i> <i>має уявлення про речення; розпізнає речення за графічними орієнтирами (велика буква на початку, розділовий знак у кінці); визначає кількість слів у реченні, яке складається з 1-4 слів; інтонаційно правильно вимовляє (читає) розповідні, питальні й окличні речення і відповідно оформлює їх на письмі (використовує відповідні розділові знаки); дотримується правила вживання великої літери на початку речення; доповнює речення 1-2 словами за змістом; складає речення за малюнком, з поданих слів, на задану тему;</i> <i>має уявлення про текст (практично відрізняє його від речення); добирає заголовок до тексту (з допомогою вчителя); визначає кількість речень у тексті (з 2-4 речень), виявляє їх межі за графічними орієнтирами</i>	Ознайомлення зі словами – назвами предметів, ознак, дій, чисел, службовими словами. Дослідження і конструювання речень. Дослідження тексту.
---	--

- Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у 2-4 класах. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.
- Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних

програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

- Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.
- ***Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.*** Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).
- Троє учнів особливими освітніми потребами розпочинають здобуття початкової освіти за індивідуальною формою навчання.
- ***Перелік освітніх галузей.***
- Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:
 - Мови і літератури
 - Суспільствознавство
 - Мистецтво
 - Математика
 - Природознавство
 - Технології
 - Здоров'я і фізична культура
- *Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Додаток №2*
- ***Рекомендовані форми організації освітнього процесу.***

- Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.
- Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.
- Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

- Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:
- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом, вона сформована на основі Типової освітньої програми розглянута на засіданні методичного об'єднання, схвалена педрадою та затверджена директором гімназії. В гімназії передбачено корекційно-розвитковий складник для дітей з особливими освітніми потребами та окремі навчальні плани.

Затверджую
Директор Заставнівської гімназії
Мартинюк С.В.

Додаток 1

складений відповідно до таблиці 1
 Типової освітньої програми закладів
 загальної середньої освіти I ступеня,
 затвердженого наказом
 Міністерства освіти і науки України
 від 20.04.2018 №407

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 1-А, 1-Б, 1-В класів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на тиждень		
		1-А кл.	1-Б кл.	1-В
Інваріантний складник				
Мовно-літературна Навчання грамоти		7	7	7
Іншомовна. Англійська мова		2	2	2
Математична Математика		4	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	3
Технологічна Трудове навчання		1	1	1
Мистецька Мистецтво		2	2	2
Фізкультурна Фізична культура		2	2	2
Хореографія		1	1	1
Усього		19+3	19+3	19+3
Варіативний складник				
Індивідуальні та групові заняття		1	1	1
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20	20	20
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	23	23

Затверджую
Директор Заставнівської гімназії
Мартинюк С.В.

Додаток 2

складений відповідно до таблиці 1
 Типової освітньої програми закладів
 загальної середньої освіти I ступеня,
 затвердженого наказом
 Міністерства освіти і науки України
 від 20.04.2018 №407

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 2-4-х класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		2-А	2-Б	3-А	3-Б	4-А	4-Б	4-В
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	3	3	3	3	3	3	3
	Літературне читання	4	4	4	4	4	4	4
	Іноземна мова	2	2	2	2	2	2	2
Математика	Математика	4	4	4	4	4	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	1	1	1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	2	2	2	2	2	2	2
	Хореографія	1	1	1	1	1	1	1
Усього		20+3	20+3	21+3	21+3	21+3	21+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	2	2	2	2
Основи християнської етики і моралі		1	1	1	1	1	1	1
Індивідуальні та групові заняття		1	1	1	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	22	23	23	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	25	26	26	26	26	26

Додатковий навчальний план для дітей з особливими потребами

для 1-го класу

Затверджую

Директор Заставнівської гімназії

Мартинюк С.В.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень
	Класи
Мовно-літературна	4
Іншомовна (англійська мова)	1
Математична	3
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	1
Технологічна	0,5
Мистецька	0,5
Усього	10

Додатковий навчальний план для дітей з особливими потребами для 2-го класу

Затверджую

Директор Заставнівської гімназії

Мартинюк С.В.

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети	2 кл
Інваріантна складова			
1	Мови і літератури	Укр. мова Літературне читання	2 1
2	Математика	Математика	2
	Природознавство	Природознавство	1
3	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
4	Технології	Трудове навчання	1
5	Мистецтво	Музичне мистецтво Образотворче мистецтво	1 1
Разом			10

Додатковий навчальний план для дітей з особливими потребами для 3 класу

Затверджую

Директор Заставнівської гімназії

Мартинюк С.В.

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети	3 кл
Інваріантна складова			
1	Мови і літератури	Укр. мова Літературне читання	3 2
5	Математика	Математика	2
	Природознавство	Природознавство	1
6	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
7	Технології	Трудове навчання	0,5
8	Мистецтво	Музичне мистецтво Образотворче мистецтво	0,5 0,5
Разом			10

--	--

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	<u>Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
2.	<u>Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів</u>
3.	<u>Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи</u>
4.	<u>Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
5.	<u>Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
6.	<u>Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
7.	<u>Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
8.	<u>Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
9.	<u>Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
10.	<u>Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
11.	<u>Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи</u>
12.	<u>Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи</u>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Заставнівської гімназії

Мартинюк С.В.

28 серпня 2018 р.

М.П.

Освітня програма
Заставнівської гімназії
на 2018/2019 навчальний рік
(II рівень)

Схвалено

педагогічною радою

Заставнівської гімназії

наказ № 1 від 26 серпня 2018р.

Погоджено

радою Заставнівської гімназії

протокол № 2 від 25 серпня 2018р.

Освітня програма

загальної середньої освіти II ступеня

Загальні положення

- Освітня програма для школи II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».
- Освітня програма базової середньої освіти окреслює підходи до планування й організації гімназією єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.
- Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах гімназії для школи II ступеня окремо для загальноосвітніх та гімназійних класів.
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 3-4;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці ; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.
- Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах гімназії для школи II ступеня окремо для загальноосвітніх та гімназійних класів.

- Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.
- Варіативна складова навчального плану використовується на:
 - підсилення предметів інваріантної складової. Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який затверджується директором гімназії та погоджується заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.
- Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформована з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення. Через варіативні модулі реалізуються не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика тощо. «Хореографія» виділена в окремий предмет.
- Для недопущення перевантаження учнів враховується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художній, музичній, спортивній школах). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура, образотворче мистецтво) у позашкільних закладах.
- Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".
- Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки

України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

- Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.
- Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.
- *Очікувані результати навчання здобувачів освіти.* Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил,

		теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного

		потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у

		пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

- Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих

ситуаціях. Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у рiзних ситуаціях.

- Навчання за наскрізними лiніями реалізується насамперед через:
- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи iз наскрізних тем при вивченнi предмета проводяться відповідні трактовки, приклади i методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкiльні проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрізними темами рiзна i залежить від цілей i змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнiв соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля i розвитку суспiльства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лiнii реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсiв, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища i людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

- Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом

створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

- Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.
- Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура
- Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.
- Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

- З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.
- Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.
- Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).
- Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.
- Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.
- Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас

досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.
- Освітня програма базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.
- Освітня програма з базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, обговорена на засіданні методичних об'єднань, розглянута та схвалена на педраді затверджена директором гімназії..

Затверджую
Директор Заставнівської гімназії
Мартинюк С.В.
Додаток 3

складений відповідно до таблиці 1 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 5, 7, 9 класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		5-А	5-Б	7-А	7-Б	9-А	9-Б
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	2	-	-	-	-
	Біологія	-	-	2	2	2	2
	Географія	-	-	2	2	1,5	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3	3
	Хімія	-	-	1,5	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3+0,5	23,5+3+0,5	28+3+0,5	28+3+0,5	30+3	30+3
Факультативи	Основи християнської етики	1	1	1	1		
	Українознавство	1	1				
	Географія рідного краю	1					
	Екологія ґрунту				1		
	Математика. «Історія математики»					1	1
	Українська мова. «Синтаксис складного речення»					1	1
	Психологія «Психологія спілкування»			1			
	Фізика «Фізика в русі»						1
	Основи повноцінного харчування					1	
	Психологія «Психологічний розвиток особистості»		1				
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	2,5	3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	32	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	27+3	30,5+3	30,5+3	33+3	33+3

Затверджую
Директор Заставнівської гімназії
Мартинюк С.В.

Додаток 4

*складений відповідно до таблиці 1 Типової освітньої
програми закладів загальної середньої освіти II ступеня,
затвердженого наказом Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 №405*

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для I, II-A, II-B, III, IV-A, IV-B, IV-B, V класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах							
		I	II-A	II-B	III	IV-A Пр..	IV-B Пр..	IV-B Філ..	V Пр..
Мови і літератури	Українська мова	3,5+ 0,5	3,5+ 0,5	3,5+ 0,5	2,5+ 0,5	2	2	2+1	2
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	1	-	-	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	-	-	-	-
	Мистецтво	-	-	-	-	1	1	1	1
Математика	Математика	4	4	4	-	-	-	-	-
	Алгебра	-	-	-	2	2+1	2+1	2	2+1
	Геометрія	-	-	-	2	2	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	-	-	-	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	-	2	2	2	2	3
	Хімія	-	-	-	1,5	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	2	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3
Разом		23,5 +3	26,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3 +1	28,5+3 +1	28,5+3 +1	30+3 +1
Додатковий час на предмети	Німецька мова Друга іноземна					1	1	1	1
Факультативи	Основи християнської етики	1		1					
	Математика «Логічними стежками математики»		1						
	Українознавство	1			1		1		
	Географія рідного краю	1							
	Знайомство з екологією		1	1					
	Психологія «Психологія спілкування»		1	1					
	Екологія ґрунту				1				
	Основи повноцінного харчування людини					1		1	
	Фізика «Фізика в русі»								1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	3,5	2,5	3	3	3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	31	32	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30+3	30,5 +3	31,5+3	31,5+3	31,5+3	33+3

Додатковий навчальний план для дітей з особливими потребами для 8 класу

Затверджую

Директор Заставнівської гімназії

Мартинюк С.В.

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети	7кл
Інваріантна складова			
1	Мови і літератури	Укр. мова	2
2		Укр. літ.	2
3		Іанглійська мова	1
4		Зарубіжна література	0,5
5	Суспільствознавство	Історія України	0,5
		Всесвітня історія	0,5
6	Естетична культура	Образотворче мистецтво	0,25
		Музичне мистецтво	0,25
		Основи здоров'я	0,25
7	Математика	Математика	2
8	Природознавство	Біологія	1
		Географія	1
		Фізика	1
		Хімія	1
9	Технології	Трудове навчання	0,25
10		Інформатика	0,5
Разом			14

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
13.	Українська мова
14.	Українська література
15.	Біологія
16.	Всесвітня історія
17.	Географія
18.	Зарубіжна література
19.	Інформатика
20.	Історія України
21.	Математика
22.	Мистецтво
23.	Основи здоров'я
24.	Природознавство
25.	Трудове навчання
26.	Фізика
27.	Фізична культура
28.	Хімія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Заставнівської гімназії

Мартинюк С.В.

28 серпня 2018 р.

М.П.

Освітня програма
Заставнівської гімназії
на 2018/2019 навчальний рік
(Шрівень)

Схвалено

педагогічною радою

Заставнівської гімназії

наказ № 1 від 26 серпня 2018р.

Погоджено

радою Заставнівських гімназій

протокол № 2 від 25 серпня 2018р.

Освітня програма

загальної середньої освіти III ступеня

Загальні положення

- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».
- Типова освітня програма профільної середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).
- Освітня програма визначає:
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 5-6);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці ; рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.
- Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.
- Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані. (Додатки 5,6)
- Навчальний план для 10-11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових

предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи.

- Гімназія обрала другий варіант переліку базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.
- До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».
- Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Гімназія, складаючи свій навчальний план, обрала історію України профільним предметом у 10 класі та правознавчий профіль у 11 класі, предмети природничого циклу викладаються окремою.
- Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:
 - базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
 - курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.
- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;
- у зв'язку із залишком навчальних годин, передбачених на вивчення всесвітньої історії та громадянської освіти, в навчальній програмі вони використані для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів.
- Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Учні, які навчаються за відповідним суспільно-гуманітарним профілем, удосконалюють свої знання галузі інформаційно-комунікаційних технологій, математики, української мови. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених планом.
- Для недопущення перевантаження учнів враховується їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художній, музичний, спортивній школах). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура, мистецтво) у позашкільних закладах.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

- Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за

		допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм,

		які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії,

		шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних

		видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

- Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.
- Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.
- Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.
- Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:
- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

- Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

- Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту

та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

- Учні з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за індивідуальною формою та окремими навчальними планами.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура
- Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

- Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:
 - формування компетентностей;
 - розвитку компетентностей;
 - перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 - корекції основних компетентностей;
 - комбінований урок.
- Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.
- Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна

конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

- З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.
- Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.
- Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.
- Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.
- Консультація будується за принципом питань і відповідей.
- Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.
- Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.
- Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.
- Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні

одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

- Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.
- Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.
- Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).
- Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.
- Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.
- Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

- Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:
 - кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
 - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
 - якість проведення навчальних занять;
 - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
 - оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.
- *Освітня програма закладу базової середньої освіти* передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.
- Освітня програма середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми. Її схвалила педагогічна рада гімназії та затверджена директором.
- На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.
- ***Навчальний план та його обґрунтування***

Загальноосвітній навчальний заклад Заставнівська гімназія III рівень налічує 29 учнів.

Навчальний план здобувачів закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти». Гімназією обраний другий варіант профільного навчання та обрано профільним предметом в VI (10) класі історію України, в VII (11 класі) правознавчий профіль.

В поточному навчальному році гімназія продовжила співпрацю з Чернівецьким національним університетом де учні VII класу вивчатимуть предмети «Українська мова», «Інформатика», «Економіка».

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані III ступеня- додаток №5-6

- Варіативна складова включає вивчення факультативних курсів та предметів за вибором, які відображені у робочому навчальному плані.
- З вибірково-обов'язкових предметів у VI гімназійному класі на 2018/2019 н.р. обрано інформатику (2 год на тиждень), мистецтво (1 год. на тиждень).
- Години варіативної складової VI, VII гімназійних класів розподілені на факультативні курси з базових дисциплін для успішної підготовки до ЗНО та ДПА з предметів: українська мова та література, математика, хімія, фізика, географія.
- Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів організовується відповідно до інструктивно-методичного Листа Міністерства освіти і науки від 06.02.2008 р. №1/9-61 у 1-4, I-IV (5-8) і VI гімназійному класах
- Години гуртків використовуються на роботу: спортивних секцій

(волейбол, баскетбол, теніс), військово-патріотичне виховання «Юний стрілець», краєзнавчо-етнографічний музей «Джерело», козацького коша ім. І.Сірка, художньої самодіяльності.

МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА

Випускник Нової української школи і випускник Заставнівської гімназії зокрема – це особистість, патріот та інноватор.

- Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне гімназія. Стоячи на порозі великих змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в ХХІ століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ключові компетентності – це ті якості, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань.

До ключових компетентностей, визначених Новою школою і педагогічною радою гімназії належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та

ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення

різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
 - уміння висловлювати думку усно і письмово;
 - критичне мислення;
 - здатність логічно обґрунтовувати позицію;
 - ініціативність;
 - творчість;
 - уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
 - уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
 - здатність до співпраці в команді.
- Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

Додаток 5

складений відповідно до таблиць 2,3 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408

**РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для VI класу з українською мовою навчання
профільний предмет – історія України**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі
	VI гімн.
Базові предмети	27
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова	2
Історія України	3
Всесвітня історія	1+1
Громадянська освіта	2-1
Алгебра і початки аналізу	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист Вітчизни	1,5+1
Вибірково-обов'язкові предмети:	3
Інформатика	2
Мистецтво	1
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8-2,5
Українська мова «Практикум із синтаксису української мови»	1
Математика «Модуль числа»	1
Зарубіжна література «Зарубіжні письменники та Україна»	0,5
Хімія «Вибрані питання органічної хімії»	1
Географія «Основи екології та природокористування»	1
Тренінг - курс «Дорослішай на здоров'я»	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Додаток 6

складений відповідно до додатку 8 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №406

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для VII класу з українською мовою навчання
суспільно-гуманітарний напрям, правовий профіль

Предмети		Кількість годин на тиждень у класі
		VII
Українська мова		2
Українська література		2
Іноземна мова(англійська)		3
Зарубіжна література		2
Історія України		1,5+1
Всесвітня історія		1
Громадянська освіта: правознавство		3-1
Економіка		1
Людина і світ		1
Художня культура		0,5
Математика		3
Астрономія		0,5
Біологія		1,5
Психологія		1
Фізика		2
Хімія		1
Екологія		0,5
Технології		1
Інформатика		1
Фізична культура		2
Захист Вітчизни		1,5+1
Разом		32+1
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів		6-1
Факультативи	Математика «Розв’язування задач з параметрами»	1
	Хімія «Вибрані питання загальної та органічної хімії»	1
	Українська мова «Стилістика української мови»	2
	Географіч «Юний географ-красзнавець»	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		38

Таблиця

до освітньої програми

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
1.	Інформатика	Рівень стандарту
2.	Історія України	Профільний рівень Рівень стандарту
3.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
4.	Мистецтво	Рівень стандарту
5.	Правознавство	Профільний рівень
6.	Технології	Рівень стандарту
7.	Українська література	Рівень стандарту
8.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
9.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)	Рівень стандарту

10.	Фізична культура	Рівень стандарту
11.	Хімія	Рівень стандарту
12.	Іноземні мови	Рівень стандарту